

110. LETO GASILCEV V BIZOVIKU

Letos bizoviški gasilci beležimo 110-letnico delovanja na področju požarne varnosti in preventive. Kdo ve, kolikokrat so se gasilci v tej več kot stoletje dolgi dobi spopadli z rdečim petelinom!

Naše društvo je najstarejše prostovoljno gasilsko društvo v naši občini in tudi eno najštevilnejših, saj je vanj včlanjenih kar 119 članov. Društvo je zelo delavno, saj si ves čas prizadevamo, da se člani strokovno izpopolnjujejo, skrbimo za redno vzdrževanje opreme in vozil, redno se udeležujemo požarnih intervencij od raznih akcijah, sodelujemo na tekmovanjih, predvsem z velikim številom mladih, ki jih vzgajamo (pravkar poteka tečaj za izprašane gasilce), da bodo nadaljevali delo, ki so ga pred več kot sto leti začeli naši pradedje – pomagati sočloveku v nesreči in nesreče preprečevati.

Zelo dobro sodelujemo s Poklicno gasilsko brigado Ljubljana – društvo je namreč vezano na avtomatsko alarmiranje ob naravnih nesrečah in požarih – ravno zaradi naše strokovnosti in pripravljenosti vedno pomagati s članstvom, ki je izurjeno tako za gašenje kot tudi za reševanje na vodi in pri drugih nesrečah, razpolaga pa tudi s primerno opremo in voznim parkom.

Tudi letošnje leto smo pričeli z občnim zborom gasilcev, na katerem smo pregledali naše delo v preteklem letu in ugotovili:

– Uspešni smo bili pri gašenju desetih požarov.

– Sodelovali smo na občinskem tekmovanju (2 ekipe pionirjev – osvojili I. in II. mesto, 2 ekipe mladincev – dekleta II., fantje pa IV.; 3 ekipe članov, 1 ekipa članic – osvojile II. mesto in pa ekipa veteranov, ki je s požrtvovalnim nastopom dosegla V. mesto). Skupaj z mentorji se je tekmovanju udeležilo več kot sto bizoviških gasilcev. Pionirji so uspešno tekmovali tudi na pionirskem kvizu. V oktobru – mesecu požarne varnosti smo izvedli mokro vajo na gospodarstvenem poslopiju Šimenčevih.

– Krajani nas verjetno marsikatero nedeljo opazite, ko imamo tehnične dneve v gas. domu – namenjeni so rednemu vzdrževanju avtomobilov, opreme in dóma; lani smo izdelali tudi 50 kompletov novih miz in klopi, ki jih dajemo tudi v izposajo. Delovno smo izkoristili kar 22 nedelj in napravili 1650 prostovoljnih delovnih ur.

– V sušnem obdobju smo vozili pitno vodo v Bizovik in Dobrunje; gasilci pa smo nosili tudi levji delež pri poglobljanju bizoviškega vodnega črpališča.

– Uspešno smo izpeljali tudi tradicionalno vrtno veselico z bogatim srečelovom, h kateremu so prispevali krajani Bizovika, obrtniki in podjetja iz naše občine in se jim za to zahvaljujemo.

● In kako bomo skupaj praznovali 110-letnico?

– Gasilci bomo s prostovoljnimi delom najprej obnovili (beljenje, pleksanje) dom in uredili okolico.

– Na procelje gas. doma bomo dali izdelati fresko sv. Florjana – zaščitnika gasilcev.

– Na Florjanovo nedeljo se bomo tudi gasilci v uniformah udeležili slo-

vesne maše.

– V Bizoviku bomo v začetku junija izvedli občinsko gas. tekmovanje pionirjev.

– Osrednja slovesnost pa bo v soboto, 16. julija – s parado in proslavo, na kateri bodo sodelovali predstavniki gas. organizacij, predstavniki občine in KS ter slovenski metropolit g. Šuštar, ki bo blagoslovil gas. dom in odkril fresko, prevzeli bomo nov gas. prapor, po zaključku uradnega dela pa bo velika vrtna veselica z bogatim srečelovom in dobro glasbo, seveda pa pričakujemo, da boste z nami tudi vi.

Za novi prapor smo zbirali prispevke za žebličke (zlat ali srebrn lipov list – z imenom darovalca, ki se pritrdi na drog prapora) – na to zbiralno akcijo so se krajani zelo dobro odzvali.

Kot vidite, je pred nami veliko dela in seveda tudi stroškov, oboje pa bomo, z vašo pomočjo, zmogli in skupaj z vami dostojno proslavili visoki jubilej gasilskega društva Bizovik.

M. Babnik

RAZSTAVA ROČNIH DEL

Društvo upokojencev Ljubljana-Polje je v mesecu marcu pripravilo razstavo ročnih del in jo ponudilo v ogled svojim krajanom v dneh od 18. do 20. marca 1994.

Predstavilo se je 45 razstavljalcev, večinoma naše upokojenke, manj je bilo upokojencev.

Razstavljenih predmetov je bilo nekaj manj kot 200. Krajani so lahko

POZABLJENA DEDIŠČINA

Regrat je odvetel, veter je odpihal lučke in trava se je visoko potegnila. Malo sonca, več dežja in po hrihah sneg. To je mali traven, njegove značilnosti, a smo ga vesel, da se le vrne vsako leto. Tudi lastovke so se sredi tega meseca spet vrnile iz južne Afrike, ne prej in ne pozneje kot druga leta, natanko iste dni. Ne bodo pa se nikoli več vrnili časi starih klepavnikov, težkih vprežnih voz z okovanimi lesenimi kolesi, preprostih plugov, jarmov in podobnih odličnih izdelkov kolarjev, kovačev in drugih obrtnikov, ki so dali pečat enemu od obdobij človekovega razvoja, njegovih delovnih, bivalnih in življenjskih navad. Na to obdobje imamo še spomine, dragoceno dediščino, ki mineva in izgineva še hitreje, ker jo premalo cenimo, premalo spoštujemo. Namesto da bi jo zaščitili, negovali in ohranjali ter si z njo olepšali dom, domačijo, pogosto zapuščenega propada ali pa jo odpeljejo tuji iz razvitejših držav, ki takšne strani bolj cenijo. A ti stari predmeti so delo naših dedov in pradedov, to so spomeniki slovenskih rok. Zaslužijo spoštovanje in prostor v naših domovih in na naših dvoriščih. Besedilo in fotografija S. G.

videli lepo izdelane pletenine, gobeline, izdelke iz lesa, kovaške izdelke, košarice in keramiko. S slikarskimi eksponati so se predstavili tudi trije slikarji samouki, ki so svoje izdelke razstavljali že po raznih krajih Slovenije. Pred upokojitvijo ljudje veliko razmišljajo o delu, ki ga bodo opravljali, ko bodo upokojenci. Nekateri se na novo zaposlijo, drugi se posvetijo gospodinjstvu in postanejo varuhi svojih vnukov. Lahko bi nasteli veliko del, ki jih opravljajo.

Res je upokojitev neke vrste stres, ki vpliva na dogajanja v našem tretjem življenjskem obdobju.

Razstava ročnih del, ki smo jo pripravili, je dokaz, da smo tudi v starosti lahko uspešni, delo, ki si ga izberemo, nas zadovoljuje, saj koristi nam in okolju v katerem živimo. Ročna dela smo v našem društvu predstavili prvič. Kljub skromnosti je razstavo

obiskalo nekaj več kot 300 krajanov. Približno 50 obiskovalcev je svoje mnenje o razstavi zapisalo tudi v knjigo vtisov.

Vsi so svoje vtise strnili v enem samem stavku – razstava je čudovita, zato si takšnih ali podobnih dejavnosti še želimo.

Dogovorili smo se, da s takimi oblikami dela nadaljujemo, ker pričakujemo in želimo, da se nam pridruži še del upokojencev, ki niso člani našega društva.

Naše dejavnosti bi bile tako pestrejšje in obogatene z novimi zamislimi.

Razstava je uspela zaradi velike prizadevnosti nekaterih upokojenk in upokojencev. Ob tej priložnosti izrekamo misel številnih krajanov:

»Drage upokojenke in upokojenci, hvala vam za delo, ki ste ga tako dobro in koristno opravili.«

Društvo upokojencev Polje

ŠENTJAKOBSKI MOST BO KMALU DOBIL SOSEDA

Pred petnajstimi leti je stekel promet čez težko pričakovani savski ali kot mu tudi rečemo šentjakovski most, ki je 116 metrov dolg in skoraj 12 metrov širok, na pogled pa, proti prejšnji jekleni starini, tudi pravi lepote.

Gradili so ga Gradisovi delavci in strokovnjaki po tedaj najsodobnejši tehnologiji in ima za gradbinca več zanimivih posebnosti. Za nas porabnike, je bil nadvse razveseljiva prometna pridobitev, še posebno zato, ker so graditelji računali tudi na možnost ekološke nevarnosti. Ob mostu je namreč zgrajen zbiralnik, ki lahko »ulovi« do 40m³ morebitne v nevarnosti razlite nafte ali druge, za podtalnico nevarne kemične tekočine. Gre torej za resnično v vseh pogledih premišljen, moderno projektiran in grajen objekt, ki je lahko še danes za vzor. Hkrati je tedaj vodna skupnost regulirala Savo, jo poglobila in utrdila njene bregove. Malo nižje je narejen mogočen umetni prag, prek katerega se voda prezrača in nekoliko ukroti

svojo silno moč. Še nižje, tam, kjer je Sava lani močno spodjedla desni breg, bodo kmalu zgradili še večji most, prek katerega bo tekla avtocesta Koper–Lendava.

Kadar je lep dan, je lepo priti sem na kratek izlet in sprehod ob reki. Škoda le, da je tik ob novem mostu divje smetišče, ki se nadaljuje še daleč navzdol po desnem bregu Save. Škoda, ker sicer narava kaže dobro voljo, da bi ljudem ugajala. Tod se razcvetijo prvi zvončki, kronice, zdaj se belijo vetrnice, po grmičevju pa bo kmalu opojno zadehtel cvetoči kovačnik.

Malo višje ob Savi je prijeten športni park kegljaško-balinarskega društva Sloga z gostiščem, otroškimi igrali in številnimi stezami za balina-

nje, na katerih se vedno kaj zanimivega dogaja.

Ob mostu je tudi spomenik, plošča na kamnitem osamelcu, na kateri so zapisana imena 18 žrtev, ki so jih na tem območju ubili okupatorji, belogardisti in črnorokci, jih vrgli v Savo, nekaj pa zakopali na obrežju. Prav pred 50 leti (leta 1944) so po naših vaseh najbolj divjali črnorokci in morili, ropali ter strahovali, da so si pri okupatorju zaslužili plačo in zasluge.

Ko sta si nemški in italijanski okupator razdelila Slovenijo, sta od Črnuč do Zaloga potegnili mejo med državama po reki Savi. Šentjakovski most je bil tedaj mejni prehod. Nemci so onkraj Save, še je videti vkop, zgradili železniško progo od Laz do Črnuč in tako »poštukali« progo med Gorenjsko in Zasavjem, ki je bila zaradi italijanske Ljubljanske pokrajine

pretrgana. Ker je Italija po dveh letih kapitulirala, Nemcem ni bilo treba uporabljati te železniške obvoznice.

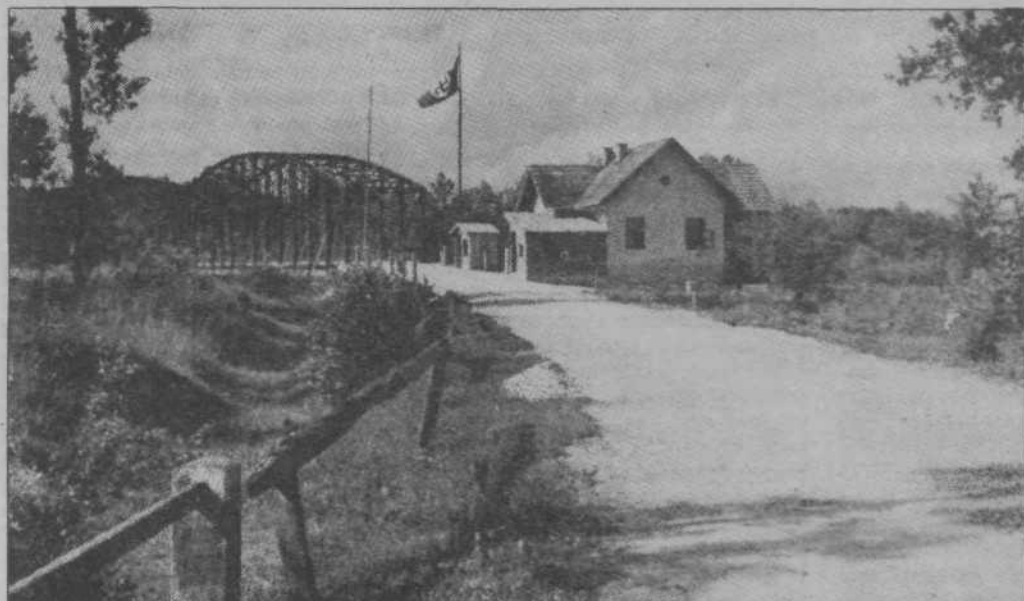
Z železnico pa je Sava še povezana. Ko so gradili južno železnico (1848), so opravili do tedaj najboljše regulacijo struge reke Save. Odpeljali so ogromne količine peska in jo široko razlito za silo ukrotili v novo rečno korito, kjer so leta 1905 postavili značilni železni most, ki je prometu služil vse do leta 1979. Pred regulacijo je bilo rečno korito pomaknjeno povsem pod ježo vasi Šentjakob, kjer je še vidna stara struga.

V Krajevem leksikonu Slovenije lahko preberemo, da je pred železnim mostom skrbel za promet čez reko rečni brod, ki je bil zgrajen že zelo zgodaj, leta 1584, ko so uvedli redno poštno povezavo med Gradcem in Benetkami. Ker je Sava večkrat narasla in poštna zveza ni ustrezala, so jo

v prvi polovici 18. stoletja preusmerili iz Ljubljane čez Črnuče v Kamnik. Pred rečnim brodom so Savo lahko le bredli, bila je široko razlita in v sušnih mesecih je bilo to prav mogoče. Naj omenimo še, da je bila Sava nekaj let tudi mejna reka med Avstrijo in Francosko Ilirijo (1813). V mnogih bitkah je bila odločilna, strateško pomembna naravna ovira. Kot naravna ovira z redkimi mostički je še posebej prav prišla v obdobjih velikih epidemij kolere, kuge ipd.

Zdaj je reka Sava le še upravna meja med občinama Moste–Polje in Bežigrad, pa še to le do Dolskega. A tudi ta meja ne bo več dolgo. Sedanjim občinam se čas izteka. Po vsej verjetnosti se bomo na referendumu o novih občinah odločili, da bo do tod segala mestna občina Ljubljana, prestolnica Slovenije.

SLAVKO GERLICA

Mnogi okupatorji so si v zgodovini jemali našo deželjo ali pa jo dobivali za zasluge v različnih zvezah. Pred 50 leti so se opekli. Slovenci smo jim odločno pokazali »zobe«. Posmetek je iz druge svetovne vojne, ko je bil šentjakovski most mejni prehod med Nemčijo in Italijo.

Savski ali šentjakovski most, ki že 15 let služi svojemu namenu, in vodni prag s prelepim prizorom vodne igre. Kmalu bo tu zgrajen še večji most za avtocesto (Fotografija: S. G.)